

מלב אל לב

התבוננות לאור התקופה

חבר יקר!

שלום וברכה

באותו בוקר פגש זלמן את פלטיאל, מה קרה לך מדוע נפלו פניך?

פלטיאל הכפרי מסביר את נפשו העגומה עליו, כבר כמה ימים פרתי החולבת חדלה לתת חלב, אתה יודע זלמן שהיא מקור פרנסתי, אניני יודע מה לעשות?

כמה טוב שנפגשנו, השגחה פרטית של ממש, מתלהב זלמן, גם אצלי בבית דוד'קה הקטן שלי כבר סובל מכאבים בשבועות האחרונים והרופאים לא הצליחו להגיע לפתרון.

- אז מה טוב בזה, שגם לך יש צרות משלך?

- לא פלטיאל, אבל שמע טוב! בשבוע הבא תיערך שמחה גדולה בעיר הבירה הרבי הצדיק והקדוש שליט"א מחתן את בנו, אתה יודע כמה הצדיק יכול להשפיע ביום כזה, אני מתכוון בעז"ה לנסוע ולהשתתף בשמחה, שמע לי ובוא גם אתה, על אף הטרחה והוצאות הנסיעה, גם לא יהיה קל כ"כ להדחק ולבקש את ברכתו של הרבי, אבל הכל שווה כדי לזכות לברכה מהרבי ובמיוחד בזמן גדול שכזה.

פלטיאל נענה להצעתו של זלמן, יצא לדרך הארוכה, נדחק בין אלפי המשתתפים בשמחת הרבי וזכה לקבל את ברכתו

לאחר כמה ימים פגש זלמן את פלטיאל וביקש ממנו לבוא בערב לבית המדרש לשיעור משניות, פלטיאל פתח עיניים בתמהון: מה לי ולמשניות, אני יודע בקושי לומר פסוק חומש. - נכון פלטיאל, אבל הרבי קבע זאת כחוק שגם אלה שאינם מבינים חייבים לבוא לבית הכנסת בשעה זו, הרבי שליט"א תולה בכך את הפתח לכל הישועות, אם אתה מאמין בברכת הרבי אתה חייב לצאת למה שהוא מצווה, כך יחול עליך השפע ותיזוושע.

לפני כמה ימים קמת ועלית אל המקום הקדוש מירון להשתתף יחד עם רבבות אלפי ישראל בהילולא דרשב"י זי"ע. א. טרחת הדרך, הוצאות הנסיעה, החום הכבד, לא מנעו ממך לבוא ולשמוח בשמחתו של התנא האלקי, נדחקת בתוך הקהל הרב כדי לזכות להיות קרוב לציון הק' ולו לרגע קט, התפללת מעומק הלב לישועה ולהצלחה ברוחניות בגשמיות, ובטח היו לך רגעים גבוהים ונעלים של התרוממות הנפש.

כעת אתה ודאי מעוניין שהרשמים הקדושים לא ידעכו, שיחולו עליך הברכות של התנא האלקי רשב"י זי"ע, בטח לא תעשה נגד מה שהזהיר בצורה חמורה כ"כ, הלא ידעת עד כמה מקפיד שלא לשוחח בשעת התפילה, מזה תבין שמדה טובה מרובה כמה חשוב ונערך בעיני התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי כשתקבל על עצמך להיזהר בזה, שבדאי יועיל לך לקבלת התפילות ולהיוושע בכל מילי דמיטב.

עלה והצלח

מאחל בכל לב
ידיך ומוקירך

דברים אחדים

הדרך אל היעד הנכסף

השבועות ומשמים רק כאמצעי אל המטרה.

אולם נראה חידוש עצום בספה"ק 'קדושת לוי' וז"ל: וכמו שבאיזה סיום מסכתא אזי גדול מאד השמחה ועושיין סעודות גדולות כמו שראינו באיזה אנשי מעשה אשר תורתם אמונתם... וזהו גם כן הטעם של החג השבועות שאנו עושין אותו יום טוב על סיום מצות ספירה שזיכה אותנו הבורא ברוך הוא, ועל זה נקרא בשם עצרת, עכלה"ק, רואים אנו עד כמה הפליג במעלת ימים אלו, שהם ימי הכנה, ימים בהם אנו מיטהרים מקליפותינו ומטומאותינו, עד שבסיום תקופה זו ראוי לעשות יו"ט, להודות ולשמוח על הזכות הנפלאה שנפלה בחלקנו.

כשאמר לאדם קדש עצמך בתפילה והיזהר בכבוד, אל תשוח מתחילתה ועד סופה, זה יביא אותך לחוש יותר טעם בתפילה בהתרוממות וקרבת אלקים, בקוצר שכל וחוסר סבלות יחשוב שמיד בתחילת קיום קבלה זו יחוש חיבור אל התפילה, אולם המשכיל מבין שאין זה בא מרגע לרגע, מבין היטב ששמירת כבוד התפילה בקביעות תביאהו אט אט להתעוררות נפשו ומעלות רוחניות רמות.

חודים אנחנו להשי"ת שזכינו להגיע לגיליון החמישים, [מוסף מיוחד הוקדש לך בגיליון זה] בתחילת דרכנו לא ידענו מה יהיו תוצאותיו, אט אט התקיים בו 'קובץ על יד ירבה' שהגענו עד הלום לאוצר בלום במעלת שמירת הדיבור וכבוד התפילה, כן יעזרנו ה' להרבות פעלים להגביר כבוד שמים.

חזקו ויאז' לבבכם
האצרכת

האוטובוס יצא זה עתה מהעיר לכיוון היעד, קולו של דודק נשמע: 'אבא, חתי מגיעים?', האב חשיב לילדו הקט: עוד שעה בערך, בקושי עברו דקות ספורות וקולו של הילד הרך נשמע שוב: 'א-ב-א חתי נגיע כבר?' אב מנוסה מתכנן היטב מראש באיזה דרך להסיח את דעת ילדו הקטן ולהעסיקו במשך זמן הנסיעה.

ילד קטן ראייתו השכלית קצרה ומוגבלת וההסתנה לטווח מאוחר יותר קשה בעיניו, כשנספר לילד בגיל הרך על מאורע שיתקיים בעוד חודש, בעיניו רואה זאת ככמה שנים אצל המבוגר, כשנרצה לעודדו בחיני חתיקה או בפרס על מעשה טוב, בלתי אפשרי לומר לו: 'אם תעשה כך, תקבל פרס בסוף השבוע', זהו משך זמן ארוך מידי בתפיסתו, רק הבטחה על תגמול מידי יזרזו לעשות את הנדרש ממנו, ככל שיגדל ניתן להרחיק יותר את הציפייה לייעוד.

כל שטווח הראייה גדול ורחב יותר, ההסתנה וציפייה ליעד עתידי בזמן מאוחר מתקבלים בסבלנות והבנה.

מכאן נעבור גם למישור הרוחני, אדם שואף להגיע למדרגה רוחנית, להיות תלמיד חכם, להגיע ליראת שמים, מתוקן במידותיו, התעלות רוחנית, כשהוא בקטנות השכל והדעת מצפה הוא להגיע אל היעד הנכסף בזמן קצר ואולי אף ללא טרחה יתירה, וכבר נאמר בעניין זה שישנם כאלה הרוצים לדעת את כל הש"ס בלילה אחד ועוד לחטוף תנומה באותו הלילה.

בראייה שכלית רחבה מבין האדם שלכל מקום אליו רוצה ושואף להגיע דרוש עמל רב, אין הוא קץ בעמלו והתקדמותו האיטית, אין הוא מזלזל בשום פעולה קטנה המקדמת אותו אל היעד הנכסף, יודע היטב שכל אלה יביאוהו אט אט אל מקומו בעז"ה, כשבסוף הדרך הגיע אל ייעודו מבין שכל החלקים הקטנים בנו את קומתו הרוחנית וההשגה אליהם הגיע.

נמצאים אנו בחודש אייר ימי סמירת העומר, בהם אנו מצפים ומייחלים להגיע ליום הנכסף בלבנו, משתוקקים אל היום הגדול 'זמן מתן תורתנו', במבט ראשון נראה שימים אלו כטפלים בלבד לחג

מוסף מיוחד לרגל גיליון החמישים בעזהשי"ת

רננו צדיקים

עבודת התפילה אצל צדיקי הדורות זי"ע

נפתולי אלקים נפתלתי

אמרות טהורות, דברי חיזוק והתעוררות בענייני תפילה, מאת

הרה"ק רבי נפתלי צבי מראפשיץ זי"ע

בעל 'זרע קודש' אילה שלוחה 'אמרי ספר'

ליומא דהילולא - י"א אייר - תקפ"ז

נלקט מספרה'ק' זרע קודש

כשהאדם מתפלל כדבעי השכינה אומרת אחריו כל תיבה ותיבה ממש

או יאמר ויעתר לו. כי כתוב בספרים, שכשהאדם מתפלל השכינה עומדת כנגדו, ואומרת אחריו כל תיבה ותיבה ממש, ובוודאי זהו רק כשמתפלל כראוי בלי מחשבות ופניות, וזהו שנאמר ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו, השכינה נקראת אשה, וכשהתפלל יצחק התפלל לנוכח השכינה, שהיתה מתפללת כל תיבה עמו: פרשת תולדות

לכוון בתפילה שלא יהיה צער לשכינה

או יאמר על דרך הנ"ל שיצחק התפלל שלא לצורך עצמו רק לצורך תיקון השכינה שלא יהיה לה צער כנ"ל ויעתר יצחק לה', שלא יהיה לו יתברך צער, והנה אמרו חז"ל (ברכות ז.) מניין שהקב"ה מתפלל לו, והתפלל בשביל יצחק לצורך יצחק להוליד בנים, וזהו שנאמר ויעתר לו ה', שהש"ת התפלל בשבילו, ותהר לו: שם

המתפלל על חבירו וכו' כ"ש המתפלל בשבילו יתברך

גם על דרך שאמרו חז"ל (ב"ק צב.) המתפלל על חבירו הוא נענה תחלה, מכל שכן מי שמתפלל בשבילו יתברך כנ"ל שהתפלל יצחק לצורכו יתברך, ולכן נענה יצחק בצורכו ותהר לו: שם

אל ימנע עצמו מתפילה הגם שהוא מלא עוונות

... כי אמר יאמר האדם איך אתפלל לפני המקום ב"ה ואני מלא עוונות, לא יאמר כן, כי הבטיחנו הבורא ב"ה ברוב רחמיו, (דברים ל, ד) אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך, פר' ויצא

לא יאמר האדם, עתה אין לי מוח כראוי לתפילה, ולא אתפלל עתה

ואתחנן אל ה' בעת ההוא. ולא אמר באיזה [עת], כנ"ל שקאי על כל עת ועת. י"ל שלמד אותנו בזה, שלא יאמר האדם, עתה אין לי מוח כראוי לתפילה, ולא אתפלל עתה, רק לכשאפנה אתפלל כראוי וכנכון, רק בכל עת ועת תתפלל לפי העת ההוא של עכשיו, יהיה העת איזה עת שיהיה, וז"ש ובקשתם "משם" את ה' אלקיך ומצאת, שאמר גם כן סתם "משם", ולא אמר באיזה מקום וזמן, רק הפירוש "משם", מכל מקום ומקום שאתה שם, תדרוש את ה' אלקיך ומצאת כי תדרשנו וגו': פר' ואתחנן

משה רבינו ביקש לפתוח שיכלול תפילות ישראל בכל עת בתפלתו

א"י שמשו רבינו ביקש ופתח שערי תפילה בתפלתו זאת לפתוח כל שערי תשובה בכל עת, ובאמת נתקבלה תפלתו, כמו שנאמר עלה ראש הפסגה וגו', וביקש בעת ההוא לאמר, שכל מיני תפילות שיתפללו ישראל בכל עת ובכל שעה, כלל בתפלתו, וז"ש בעת ההוא, ולא אמר באיזה עת, לאמר, כל מה שיהיה עתיד להאמר בהעולם, הכל יהיה נכלל בתפילתי זאת: שם

ע"י שכולל עצמו בשם כל ישראל תפלתו נשמעת הגם שאינו צדיק

יש לרמוז כשבא לבקש אותו ית"ש בתפלה ואומר לשם ייחוד לו בשם כל ישראל, על ידי זה תפלתו נשמעת, הגם שאינו צדיק כ"כ לילך בדרך התורה תמיד, נחשב לו כאילו קיים, וזהו שנאמר [את אחי, כשאני מדבק את עצמי עם אחינו בני ישראל, אז על ידי זה אנכי מבקש, יכול אני להתפלל ויקבל תפילתי, הגם שאין אני הולך ח"ו בדת התורה כראוי, וזהו שנאמר וימצאם בדתן, בדת של תורה: פר' וישב

לא יתייאש את עצמו מן הרחמים

א"י וגש אליו יהודה. אמרו חז"ל מצינו הגשה לתפלה, כי תפלה הוא לשון דביקות, מלשון נפתולי אלקים נפתלתי, כי על ידי תפלה הוא מדבק עצמו באלוקותו ית"ש, ואז כשדבק באלוקותו ית"ש אז בוודאי תפלתו עושה רושם, ואמרו חז"ל התפלל ולא נענה יחזור ויתפלל, ולא יתייאש את עצמו מן הרחמים, כי הש"ת חפץ ורוצה ומתאוה לתפלות ישראל, ואף על פי שלא נענה אדם עדיין בתפלתו, לא יאמר כבר נסיתי הרבה פעמים ואיני רואה שום ישועה על ידי תפילתי, רק עם כל זה יאמר בלבו אחזור ואתפלל תמיד לו ית"ש, כי בוודאי אהיה מעורר רחמנותו ית"ש, כי הש"ת חפץ שלא ידח ממנו נידח, וישגר את תפלתו בפי להתקבל לפניו יתברך, כיון שיש בנו חלק באלוקותו ממעל, ולמענו יעש לקבל תפילתי, ותהי תפילתי שגורה בפי ויתקבל, וזהו מרמז בכאן שר"ת ויגש אליו 'הודה הוא א"י', שפירוש ששואל איה חסד האל וישועתו על ידי תפילתי, ומרמז לנו הכתוב שיתרץ לעצמו על זה שלא יתייאש את עצמו מן הרחמים, כי ב"י אדוני, כי יש בי חלק אלוך ממעל, ולכן ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני, ותעשה למענך ותקבל תפילתי: פרשת ויגש

ג' אופנים לחיזוק בתפילה, הא' ישים אל לבו להתפלל בזכות אבות

ויגש אליו יהודה. הנה התורה הקדושה למדה אותנו דרך איך לבוא להתפלל לפניו ית"ש, לבלי יפול לב האדם עליו ולומר איך אשא פני לעמוד להתפלל לפניו ית"ש ואני איני ראוי במעשי לזה, בפרט אם יזכור חטאיו שחטא לפניו ית"ש, נותנת כאן התורה עצה להאדם להשיב אל לבו ג' אופנים שעל ידי ג' אלו יהיה ערב ללבו לגשת אל הקודש, האחד שוב אל לבו אמת שמפאת עצמי ומעשי אני הבל וריק, אבל אבוא לפניו ית"ש בזכות אבותינו אברהם יצחק ויעקב, כיון שאני אחוז בקדושתם, כי יעקב חבל נחלתו, ומי שאחוז בחבל למטה [מנענע] החבל למעלה אף שהוא ארוך הרבה מאוד וזה האוחז רחוק הרבה מראש החבל, עם כל זה על ידי אחיזתו מנענע למעלה, ולכן אף שאמת שאני בבחינה התחתונה מאוד, מ"מ כיון שאני בכלל בני ישראל, יש לי כח לעורר על ידי תפילתי כל העולמות, ויעשה לי הש"ת בקשתי ויקבל הש"ת נחת רוח מתפילתי.

יתן אל לבו יש בקרבי חלק אלוך ממעל

אופן הב', שיתן אל לבו יש בקרבי חלק אלוך ממעל, כי נתן בי הש"ת נשמת חיים חלק אלוהי, ואבוא בתפילתי לדבק החלק אל מקור שורשו, וכיון שיש בי חלק חשוב מאוד כזה, בזה אני כדאי לבוא להתפלל לפניו ית"ש, כי החלק אלוהי יתפלל לפניו ית"ש, כמו שאנו רואין שבכל תיבה ותיבה מצטרפין כמה אותיות, וכל אות ממוצא אחר ממוצאות הפה, ומצטרפין אלו האותיות ברגע אחד, ומי הוא העושה להצטרף כן ומי הוא המצרפן, רק כי זה כח החלק הזה שיש בקרב האדם.

לתת אל לבו שהקב"ה מתפלל עמי

אופן ג', יתן האדם אל לבו הנה אמרו חז"ל (ברכות ז.) מניין שהקב"ה מתפלל לו, וזהו על דרך שאמרו חז"ל (ע"יין זוה"ק ח"ג רלב.) במשה, שכינה מדברת מתוך גרונו תמיד, כן כביכול הש"ת מתלבש בפה האדם לפעמים, והקב"ה מתפלל, ולכן יאמר האדם האמת שאין אני כדאי להתפלל מצד עצמי כנ"ל, מ"מ הקב"ה ברחמיו וברוב חסדיו כשיראה שאי אפשר לי מצדי להתפלל אליו, כביכול יתלבש כנ"ל והקב"ה בעצמו כביכול יתפלל עמי, ויהיה עם פי בעת הטיפי ודיבורי בתפילתי. שם

מבט אל התפילה

זוויות ראייה שונות על ענייני התפילה

ובחרת בחיים

הזולת, חביב הוא ונערץ על כל חבריו, כל רואיו ומכיריו רואים בו כי עדי לגדולות.

לפני כמה חדשים הבחינו הוריו כי משהו איננו כשורה, השמחה והעליצות להם היו רגילים ירדה במקצת, כשהתעניינו האם קרה לו משהו, השיב כי הכל כרגיל והכל בסדר, בסתר לבס חשו כי הוא מסתיר מהם דבר מה אך

קיוו מאוד שאכן הכל כשורה ורק גילו המתבגר הוא הסיבה להתנהגותו. גם המחנך ר' אליהו משה פיישר הבחין בשינוי ועדכן את ר' הלל המנהל, גם הם קבלו תשובה דומה מאברמי כי אין מקום לחשש ודאגה.

אך לאחר תקופה קצרה הבחינו כי מראהו של אברמי החוויר, הוא רזה וירד במשקל, כאן התעוררה דאגה כנה לשלומו, לאחר מעקב קצר התברר שאברמי כמעט ואינו מכניס אוכל לפיו, בפקחותו ניסה כל הזמן להסתיר זאת ע"ס לא לצער את הוריו, אך את מראה החיצוני אין ביכולתו להסתיר, הרופא שבדק את אברמי קבע שהוא נמצא בתת תזונה, היות והוא לוקה בחוסר תיאבון.

הרופא הרגיע את ההורים המודאגים שאין הוא רואה סיבה רצינית לבעיה של אברמי ואינו סובל חלילה ממחלה כלשהי, אך הדבר יכול להימשך במשך תקופה מסמעותית, הרופא הפנה אותם ליועץ תזונה שיתן לאברמי תפריט מסודר ומפדני מה וכמה בדיוק עליו לאכול ולשתות בכל יום, שלא יגיעו ח"ו לחוסר תזונה ותת משקל בצורה מסוכנת, בנוסף נתן הרופא מרשם לתרופה האמורה לשיפור התיאבון, בתקווה שבמשך הזמן ישוב המצב לקדמותו, הרופא הדגיש שזה מגיע בקצב איטי ומתמשך.

גם המנהל המסור ר' הלל קלוגמן והמחנך ר' אליהו משה פיישר עקבו בדאגה בכל המרחש, ר' הלל הכיר יועץ תזונה מהמומחים בתחום והפנה את הוריו של אברמי אליו, באשר כך גברה פליאתו כשראה את ר' יעקב יהודה מודאג, בחשש אולי קרה משהו חריג.

ר' יעקב יהודה פתח בדבריו, 'אברמי כילד צייתן וממושמע אכן יישם את ההוראות המדויקות שקיבל מיועץ התזונה, פעמים רבות נדרש ממנו מאמץ רב לאכול כפי התפריט המסודר, הלא התיאבון עדיין רחוק ממנו, אט אט ראינו עליו שינוי לטובה, הוא חזר למשקלו הרצוי, בנוסף לוקח גם את המרשם לשיפור התיאבון, נרגענו מעט, בתקווה שבקרוב ישוב לבריאות איתנה.

כך התנהל הכל במשך תקופה, אולם לאחרונה שמנו לב לצערנו כי אברמי חדל מעט מסדר יומו, מדלג פה ושם על ארוחות, עד שקורה לפעמים שהוא לישון בלילה וכמעט שלא הכניס אוכל לפיו במשך כל היום, ניסינו לדבוב ולדרבן אותו בפרסים וכדו', התרינו בו על המצב המסוכן בו מכניס את עצמו, אך אברמי מסביר לנו עד כמה קשה לו ליישם את המוטל עליו, לכן באתי לכאן היום, אולי כבוד המנהל יצליח לשכנעו לחזור לתפריט המסודר, מן המיותר שארחיב מה עלול לקרות לו ח"ו אם לא יציית להוראות במלואם'.

בהזדמנות הראשונה, קרא ר' הלל את אברמי לשיחה, לאחר שהאזין בקשב רב לכל הקשיים העוברים עליו, אברמי אמר שכל המשיכנים אותו לא עברו את הקושי הזה, אינם מבינים כלל מהו להכניס אוכל לפה בחוסר תיאבון, ניסיתי ועשיתי זאת במשך תקופה לא מבוטלת, אינני יכול יותר, טען.

ר' הלל פתח בשיחה - אברמי יקירי, אני מכיר אותך כבר שנים כתלמיד מצטיין מהשורה הראשונה בחיידר, כולם משבחים ומהללים אותך על מעשיך, במשך השנים סיפרו לי המלמדים שבכל מבצע שעשו בזמנים שונים בכתה תמיד אתה מהראשונים לבצע את הדרוש, תמיד אתה מגיע לדרגת ציון גבוהה ביותר בלע"ה.

אך שים לב אברמי אתה ילד פיקח ונבון! בתקופה זו שאני מסכים אתך בכל לב שאיננה קלה בכלל, לקחת את דברי הרופא ויועץ התזונה כ'מבצע', נטלת על עצמך את העול לאכול בבוקר כך, בצהריים כך וגם בערב, בדיוק לפי ההוראות שקבלת, אבל מה קרה פתאום?

בדרך כלל מבצע הנעשה בחיידר הוא לתקופה מסוימת, שבוע או שבועיים ולכל היותר לחודש, במבצעים אלה אתה עומד בהם ומיישם אותם בצורה מדהימה בהצטיינות גבוהה.

אברמי היקר, כשקבלת את ההוראות לאכילה ומסודרת ותקינה, התייחסת לתפריט כאל עוד מבצע, אכן למשך תקופה לא מבוטלת יישמת

שמו של המוסד המהולל 'תלמוד תורה טהרת הקודש' יוצא לפניו ומפורסם כבית היוצר לחינוך וגידול דור חדש של צעירים תלמידים מצויינים. הן בלימוד - הנהלת הת"ת משקיעה רבות בהצבת מחנכים תלמידי חכמים מופלגים לצד מומחיות בהנהלת הלימוד והגשת הדברים לצעירי הצאן בצורה ברורה ומסודרת, הן בהתנהגות - הקפדה ברורה על חינוך למידות ודרך ארץ ומסרים חינוכיים להשקפת חיים טהורה.

חלק נכבד ליסודות ההצלחה לתלמוד תורה זה נזקף ללא ספק למנהל הרוחני הדגול הרב הלל קלוגמן שליט"א, המפורסם כאיש חינוך ידוע, ידיו רב לו בהעמדת תלמידים רבים יראי ה', מהם גם תלמידים שמחנכים רבים התיימשו מהם בעבר, הצליח הוא בכישוריו הברוכים להחזירם למסלול הנכון ולדרך הישרה, המעלה הייחודית אצל הרב הלל קלוגמן שליט"א בשונה ממחנכים ופדגוגים אחרים, שכל משאבי חינוכו ממקורות טהורים תורניים בלבד ומבוססים על פי מה שחונך מרביתו וגדולי ישראל זצ"ל ושליט"א. מהיום שנכנס לתפקיד בניהול הת"ת 'טהרת הקודש' עלה קרנו של מוסד זה עשרת מונים, הורים מסורים הדואגים לילדיהם שיקבלו את החינוך הטוב ביותר התדמקו בהמוניהם על שערי התלמוד תורה, רבים אף ויתרו על נוחיותם ואורח חייהם הנדרשים 'לצרכי פרנסה' לנוכח הדרישה הקפדנית של הנהלת התלמוד תורה, העיקר שבנם יזכה לעבוד את כור ההיתוך של מוסד חשוב ונערץ זה.

יסוד איתן קבע ר' הלל לכל המחנכים 'כל ילד הוא בן יחיד' אך לא כסיסמא בעלמא, נוהג הוא להסביר - אבא לבן איננו אבא רק כשבנו לידו ומדבר עמו וכדו', אבא הוא אבא גם כשטורד ועסוק בכל עיסוקיו, צרכי ילדיו מוטבעים בדמו ונמשו בכל עת ובכל שעה, אבא לילדים מעולם לא יהיה מרוצה כשרוב בניו בבריות איתנה ונוהגים בדרך הישרה בו בזמן כשאפי' ילד אחד חסר לו ברוחניות או בגשמיות, כעין זה צריך התלמיד להעסיק את המחנך במוחו ומחשבותיו, ושתהיה אכפתיות למלמד מכל תלמיד ותלמיד, במישור המעשי ציוה על כל מחנך לבדוק בכל יום את התקדמותו של כל תלמיד, לא יתכן שישאלו את המלמד איך היה מצבו של תלמיד פלוני ביום זה ולא ידע להשיב.

ר' הלל עצמו 'נאה דורש ונאה מקיים', ידע והכיר היטב את מאות התלמידים, לעיתים תכופות היה קורא לכל מחנך ומבקש חוות דעת ברורה על כל תלמידיו, מלבד זאת היה בקשר אישי עד כמה שידו מגעת עם כל תלמיד הת"ת וכמים הפנים לפנים גם הילדים היו משיבים לו בליבם אהבה והערצה רבה.

בהיותו איש חינוך מקצועי הקדיש ר' הלל בימים א' ג' ה' את שעות אחה"צ לפניות הורים לייעוץ בענייני חינוך הילדים, כך הפך חדר המנהל ללשכה לפניות הציבור, הפניות היו רבות וגלשו הרבה מעבר לשעות שהוקצבו מראש, אך ר' הלל במסירותו הרבה ל'תפקיד הקודש' כהגדרתו, כל זאת דרש ממנו כוחות נפש עצומים, במיוחד כשפונים אליו הורים לילדים שלא כ"כ קל איתם בלשון המעטה, בכל אופן לא חס על זמנו וכוהותיו וקיבל כל אחד בשמחה והשתדל לסייע ולייעץ כיד ה' הטובה עליו.

אל החדר נכנס הר"ר יעקב יהודה גוטקינד, כשראה אותו ר' הלל התמלא לבו נחת ושמחה, הלא הוא אביו של אברמי גוטקינד הילד המצוין והחביב בכיתה ח' של המחנך ר' אליהו משה פיישר שלא גומר להלל ולשבח את אברמי המצטיין בלימודיו וגם במידות טובות ודרך ארץ, פרי הדר לתפארת משט, כעת אין ר' הלל צריך להתפתל באי נוחות עד שיצאו המילים הנכונות מהפה אודות החניך, הלא מצד אחד צריך לייעץ ולהשיב תשובה מקצועית ונכונה ויחד עם זאת למסור את הדברים תוך הבנה עמוקה והתחשבות יתירה בצער ההורים לנוכח מעשי ילדם, כעת שונים הדברים בתכלית, עונג רב ומלוא חפניים נחת הוא לשוחח אודות תלמיד מצטיין כאברמי גוטקינד.

ר' הלל מבחין מיד בעננה של צער על פני ר' יעקב יהודה, אמנם ידע על הבעיה שהייתה בעבר, אולם למיטב ידיעתו הסתדרה ובאה על פתרונה, בנועם ובפנים מסבירות פונה אל ר' יעקב יהודה וממתין למוצא פיו.

ילד פיקח ונבון הוא אברמי גוטקינד, עוד משנותיו הצעירות משט הדהים את הוריו ומוריו בכשרונותיו המדהימים יוצאי הדופן, קליטתו המהירה בלימודים לצד גאונות מדהימה הרבה מעבר למצוי אצל ילדים בני גילו עוררה השתאות אצל כל מי שהכיר את אברמי, כל אלו לא העיבו בכהוא זה על מידותיו התרומיות ועזרתו לזולת, את כשרונותיו הברוכים ניצל לעזור לחבריו, בסבלנות רבה ובכושר הסברה נפלא חזר על החומר עם החברים החלשים בכשרונותיהם עד שגם הם הצליחו להבין ולדעת את הנלמד. לצד כל זה היה מלא חדות חיים ומרץ נעורים, כל מבצע שהתקיים בחיידר הן בצד הלימודי הן בצד המעשי היה אברמי ראש וראשון ליישם את המתבקש בזריזות ובנחישות, מעלותיו מעולם לא גרמו לו להתנשא על

את הכל כמלוא מובן המילה ב-100%, כך אתה רגיל תמיד ליישם את הנדרש מחוץ, אולם כמה זמן יכול מבצע להתמסך, ימים ושבעות בודדים בלבד אבל לא יותר מזה, כשהתקופה התארכה ונדרש מחוץ לאכול ללא תיאבון, נשברת והפסקת.

אבל אבריימי, אתה חייב ולדעת ולהבין דבר ברור, כעת זה לא מבצע, כעת זה הבריאות והחיים שלך, אם לא תאכל בדיק לפי ההוראות המדויקות שקבלת אתה עלול להסתכן ולגרום לעצמך נזקים בלתי הפיכים ח"ו, ובקשר לבעיה עצמה המסך לקחת את המרשם לשיפור התיאבון ובעז"ה הכל יסתדר על הצד הטוב ביותר.

ר' הלל המסך - דוגמא מוחשית לנושא שלנו, לפני כחצי שנה קראנו לילדי הכיתות הגבוהות לאסיפה חשובה, לשם הוזמן אחד מגדולי הרבנים שליט"א שנישא דברי חיזוק והתעוררות בעניין חשוב ונשגב שלא לדבר בשעת התפילה, הוכרז מבצע על שתיקה בשעת התפילה למשך 40 יום, רוב הילדים התעוררו לנוכח הדברים, קבלו על עצמם ונרתמו בכל כוחם ומרצם לקיום המבצע.

מה קרה לאחר שהסתיים תקופת המבצע, היו ילדים שהפסיקו להקפיד ולשמור, הלא המבצע תם, כל ההתחייבות והשמירה שלהם על שתיקה בתפילה היה כעניין חשוב אך לא יותר מזה, הסתיים המבצע הסתיימה השמירה.

אבל ישנם ילדים רבים וגם אתה אבריימי ביניהם שמחשיכים לשמור על שתיקה מוחלטת בשעת התפילה עד עצם היום הזה, ומדוע? כי אתם הבנתם שתפילה ראויה ובשתיקה מוחלטת איננה רק כעניין חשוב או כהידור בלבד, התפילה היא מהות החיים של היהודי ושמירה על קדושתה היא שמירה על החיים שלנו, אם כך הוא המבט אין מפסיקים משמירה זו לעולם, כי:

'זה החיים שלנו'

מכתבים למערכת

אפרי עטל ע"ה
הישיבה הי"ו

לכבוד האלמנה המנוחה והנכבדה שזואת
מח"מ קדושת התפילה 'שומרי אסרת הקודש'
שלום רב

כבר מאזן חשבתי להודות לכן בכתב על כל
מה שאתם עושים למען בני הישיבה למחך את
התפילה ובאיומך דבר הקדוש והנורא שלם לדבר
שימות מולין בשעת התפילה שזה מאור מאוד
שכבר כולנו יודעים, אך היות ולפלאים היצר הרע

אשכח מהלך אפי' דברים חשובים, בשביל זה שזואת האלמנה לפרסום כנאדו,
אם בהוצאת עלון חשוך ואשכח מהלך כנאדו, אם בתכונות
על הלאו 'תיכון תפילתי' בכניסה לבית האדרש ועוד ועוד.

מה הסיבה ששכחי חללתי לכתוב אכתוב, זה הכלל שרציתי להודות לכן
על הרעיון הנפלא והעוצמתי שעשיתם השנה עלון איחוד דפוסים שהיו בו
אסורים נוקבים מאוד בצורה של האור והשקט, אני מושב שזה דיבר מאוד עק
לאלה שאלון רצו לך כ"א מדבר אליהם, אתי לה שיהיה במוריק נהנו מזה
אז, היו ע"ס סיפורים קצרים ע"ס אשלים מחקים ביותר.

נהניתי ע"ס לקרוא את האסורים שכתבו במוריק ע"ס שהיו רעיונות
יפים מאוד ע"ס אסר מה וברור שמשך השנה לך כ"א נעים לכתוב אותם, אבל
אתוך שאתם פורים זה האון לעלות קצת את האונם פנימה בתוך הלב.

באזור 'קרני רשעים' היה רעיון אעניין איך לשלב את דעתם של הרשעים
במשך הדורות איך שכלם נלעלו בכבוד ה' וכמה זה אמייה אותנו שח"ו לך
נתנה כך, נהניתי לראות אחרי פורים שבאיזה עלון הביאו את הדברים בש
העלון שלנו.

רק נשאר לי לברך אתכם לקראת העלון 50 שזואת לצאת לאור, שתלמיו
בכל הפעולות הקדושות שאתם עושים למחך את כבוד התפילה והשאיפה אליה.
אחד מהקוראים הנהנה בכל מודש אחד

גיליון מורחב זה נודב לזכות התורם הי"ו

לעליה בתורה ויראת שמים
ולהצלחה מרובה בכל העניינים

י"ו ע"י מערכת 'שומרי משמרת הקודש'

לחיזוק והתעוררות בענין שמירת הדיבור בשעת התפילה

פקס: 03-6180410 • דוא"ל: shmh5775@gmail.com

הכנת הלב לתפילה

פרשת קדושים - לא תאכלו על הדם - לא

תאכלו קודם שתתפללו על דמכם' (ברכות יד.)

אדם קם בבוקר מנסה להניע את ידיו אך הוא מבחין
שהם קשורות לדבר מה, אינו מבין מה קורה, אך
לפתע נזכר - הלא עשיתי זאת לעצמי כתזכורת על
מטלה חשובה לעשותה בבוקר.

בהמשך לגמ' הנ"ל אמרו חז"ל 'כל האוכל ושותה
ואחר כך מתפלל עליו הכתוב אומר ואותי השלכת
אחרי גויך אל תקרי גויך אלא גאיך אמר הקדוש ברוך
הוא לאחר שנתגאה זה קבל עליו מלכות שמים'.

פשוטם של דברים שאסור לאדם להתעסק בצרכיו קודם התפילה, וכמו כן אסור
שם בגמ' לעשות חפציו ואף לתת שלום לחבירו ולעסוק במלאכתו קודם התפילה,
לדעת חלק מהפוסקים אסור אף ללמוד קודם התפילה.

מדור זה אינו עוסק בצד ההלכתי בטעמו של דבר, אך נחבונן מעט בעניין זה
מזווית שונה.

נמצאים אנו בתקופה נפלאה של ימי ספירת העומר וכבר ביארו ראשונים בטעם
מצווה זו שהיא הכנה להיטהר ולהתקדש לקראת החג הגדול והקדוש 'קבלת
התורה'.

זכינו להיות קשורים במידת מה ולחסות בצל כנפיו של אורו הגדול של מרנא
הבעל שם טוב הק' ותלמידיו הק' ז"ע, אחד הדברים היסודיים שלמדנו רבותינו
הק' היא עניין ההכנה בלב לכל דבר שבקדושה, הכנה לקראת שבת, לקראת חגים
ומועדים, לכל מצווה שאנו עושים.

כל אחד מבין היטב שאינו דומה אחד שהגיע לעשיית מצווה ומקיימה לאחר
הכנה מוקדמת, לאחר ש"נפל" אליה ללא שום הכנה והתבוננות, שניהם רחוקים זה
מזה כרחוק מזרח ממערב, הכנת הלב מחברת את האדם אל מה שעושה, שלא
יעשה זאת רק באבריו הגשמיים אלא במוחו לבו ונפשו.

הדברים אמורים לגבי כל מצוה שאנחנו עושים, הן במצוות קבועות המוטלות
עלינו בכל יום, הן במצוות הבאים מזמן לזמן, מכל מקום הבדל ניכר יש ביניהם.

כשאדם מגיע לזמן מיוחד אחת בשנה, או למצווה שאיננה שכיחה בכל ימות
השנה, גם אם לא הכין עצמו כראוי מכל מקום ההתחדשות מעוררת את לבו
להתחבר אל המאורע והמעשה שהוא עוסק בהם, כל יהודי מרגיש התעוררות הלב
בכניסת ראש השנה, יום כיפור, כל חג ומועד, הכניסה הראשונה אל הסוכה, ליל
הסדר וקצת רב מצוותיו, הדלקת נר ראשון של חנוכה ועוד ועוד.

עם כל זאת עדיין נדרשת עבודה הכנה ראויה ונכונה, וכאמור שלאחריה הכל
נעשה בצורה מרוממת ונעלית יותר לאין ערוך וללא השוואה.

אולם פי כמה וכמה נדרש מאתנו יותר ויותר הכנת הלב והנפש לזמני קדושה
ומצוות הבאים לעיתים תכופות, צא ולמד איך נראה שבת קודש המקודש מכל
הזמנים ללא התבוננות ברום ערכה וקדושתה, נבדוק את עצמנו מה תחושותינו
ורגשותינו בהנחת תפילין מידי יום ביומו, ותן לחכם ויחכם עוד.

לאחר שהגענו להבנה זו נבין היטב שיותר מכל אלו כמה דרוש מאתנו ההכנה
הראויה כשאנו ניגשים להתפלל, הרי תפילה מלווה אותנו בכל יום ויום בכל ימות
השנה, לכה"פ שלש פעמים ביום, אם לא נתבונן ונתכונן לקראתה כראוי, מה יהיה
עליה ואיך תיראה?

יתירה מזו הרי כל מהות התפילה היא שפיכת הלב והנפש לפני קונה וצורה, כך
כינו חז"ל את התפילה 'עבודה שבלב', ואם לבנו בל עמנו מה עשינו.

הלא כך קבעו במשנה דברים ברורים 'אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש',
ועוד מאמרים רבים בעניין זה, מה שלא נאמר בשום מצווה ואם חסידים הראשונים
שבדואי היו דבוקים בהש"ת היו שוהין שערה אחת ומתפללים, כדי שיכוננו לבם
לאביהם שבשמים, כמה זה מחייב אותנו כשאנו רחוקים מאוד מדרגתם והשגתם.
אכן הלכות רבות נפסקו בהלכות תפילה בעניין הכנת הלב ולהסיר מלבו כל דבר
המטריד את התפילה.

כשהאדם קם בבוקר אל יום חדש, הלא בטבעו מונח בכל צרכיו הגשמיים, צרכי
גופו, פרנסתו, קשר עם הסובבים חבריו וידידיו, תאב למאכלו, ברצונו להתעסק
בצרכיו ועסקיו ולדרוש בשלום חבריו, באו חז"ל ואסורו לו את כל אלו, כשנמנע האדם
נגד טבעו ואינו עוסק בצרכיו הגשמיים, יחדיר לו בעומק לבו שהדבר הראשון של
אדם בבוקר היא התפילה - עבודה שבלב, ודרשו מפסוק זה ואמר 'קודם שתתפללו
על דמכם', הרי הדם הוא הנפש, להדגיש לנו שהתפילה היא חיות נפשו.

יעזרוה' ונתחזק בהכנת הלב לתפילה כראוי ויזכנו להגיע לאהבתו ויראתו ולעבדו
בלבב שלם.

התפילה לאור הפרשה

ענייני תפילה
הנלמדים מפרשת
השבוע

צידה לדרך

... דומה למנשה שהעמיד צלם בהיכל כן המה בוראים משחית ומחבל בבה"כ. גם מתוך
כך לא ישימו לב לעונות קדיש וקדושה, בכך מהיום והלאה יקבלו עליהם לעזוב חטא זה
ועכ"פ מן התחלת הש"ץ ברכות השחר עד אחר עלינו לא ישיחו כלל ואז ידקדקו
לענות קדושה ואיש"ר בכל כחם ואשרי להם.

דחשי הצלח' (להנדה ביהודה ז"ע) - דרוש ד לשבת תשובה [יומא דהילולא - י"א אייר]